DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is *f* **10.** - rec. voor *Soerabaya*, en *f* **12.**— rec. franco per post.

WOENSDAG 14 JUNIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN

De prijs der ADVERTENTIEN is *f* **1.**— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 24. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1854

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN,

Van den 3den Junij tot den 7den Junij Nos. 44—45.

Benoemd: Bij het civiel departement; Tot Nederlandsche consul te Canton, in China, Tonco Modderman jr., koopman te Batavia.— Tot assistent-resident van Bawean, (residentie Soerabaya), J. M. de Brauw, thans kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures.— Tot kollecteur van het klein-zegel te Batavia, jhr. W. H. G. A. L. du Peijron van Breugel, met verklaring dat hij belast zal blijven met de betrekking van ontvanger van het regt van successie en overgang aldaar.— Tot notaris der residentie Banda, de kommies betaalmeester en ontvanger der inkomende en uitgaande regten aldaar J. E. van Zuijlen.— Tot gezaghebber te Manna (Bencoelen), J. van Dulken, thans gezaghebber te Mokko Mokko.— Tot gezaghebber te Mokko Mokko (Bencoelen), N Hewetson, thans kontroleur der tweede klasse bij het binnenlandsch bestuur in de afdeeling Bencoelen, en als zoodanig belast met het gezag in de afdeeling Manna.— Bij de weesen boedelkamer te Ternate. Tot president, H. Coldenhoff, thans lid en secretaris. Tot lid, C. Paulus. Tot secretaris, A. Coldenhoff.— Ter Westkust van Sumatra. Tot kontroleur der derde klasse bij het binnenlandsch bestuur te dier kuste, A. F. Intveld, thans surnumerair ambtenaar.— Tot opziener der eerste klasse tot het houden van toezigt over de cultures in de afdeeling Padang, F. van Ginkel, thans klerk op het bureau van den resident der Padangsche bovenlanden.— Bij het militair departement; Tot commies-boekhouder bij den magazijn-meester der artillerie te Batavia (militaire ambtenaar der derde klasse), J. S. Feijtes, thans klerk aldaar.

In activiteit hersteld: Bij het militair departement; De officier van gezondheid der derde klasse op non-activiteit C. N. Cruque.

Geplaatst: Bij het civiel departement; Bij het binnenlandsch bestuur ter Westkust van Sumatra, in de distrikten Loeboe Bassang en Tikoe, L. van der Poll.

Magtiging verleend: Bij het civiel departement; Tot het uitreiken eener acte van toelating tot de oefening der genees-, heel- en verloskundige practijk te Samarang, aan dr. W. F. Steenstra Toussaint, laatstelijk eerste stads geneesheer, heel-en vroedmeester aldaar, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Eervol ontslagen: Bij het civiel departement; Op zijn verzoek, uit zijne betrekking, de Nederlandsche consul te Canton, in China, R. Browne.— Op zijn verzoek, M. D. van Duivenbode, als president bij de wees-en boedelkamer te Ternate.— Op zijn verzoek, uit 's lands dienst, de ambtenaar der derde klasse met verlof D. C. Ament.

Ontslagen: Bij het militair departement; Uit Zr. Ms. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie W Voerman.

Eervol ontheven: Bij het civiel departement; De ambtenaar jhr. W. H. G. A. L. du Peijron van Breugel, van de verdere vervulling der betrekking van tweeden kommies bij de algemeene rekenkamer.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

(Voor het land.) De Resident van *Soerabaya* brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **ZONDAG** den **18**den dezer des namiddags ten **4** ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar *Europa* met de overland-mail.

SOERABAYA, 3 *Junij* 1854.

De Resident,
Namens denzelven,
De Secretaris,
VAN COEVORDEN.

(*Voor het land.*) De ondergeteekende kontroleur der Inkomende- en Uitgaande regten brengt bij deze ter kennisse van het handeldrijvend publiek, dat hij van af heden des ochtends van 8 tot 10 uur, zich ten kantore van den ontvanger zal bevinden ter afschrijving van de certificaten van Ned. oorsprong.

SOERABAYA, 2 *Junij* 1854.

De Kontroleur voornoemd,
J. M. ADMIRAAL.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op *Donderdag den* 15den *Junij* 1854.

Bij den pachter der pandjeshuizen I Gioktjoan, op de *Pasarbesaar*, van onuitgeloste pandgoederen.

Op *Vrijdag den* 16den *Junij* 1854.

Voor de woning van den Heer W. Ihne, in de stad, van meubilaire goederen.

Op *Maandag den* 19den *Junij* 1854.

Bij den pachter der pandjeshuizen Kwee Kang Boen, in de chinesche kamp, van onuitgeloste pandgoederen.

Op *Dingsdag den* 20sten *Junij* 1854.

Voor de toko van den Heer C. Dean, in de stad, van diverse toko en kommissie goederen.

Op *Woensdag den* 21sten *Junij* 1854.

Bij den pachter der pandjeshuizen Kwee Kang Boen, in de chinesche kamp, van onuitgeloste pandgoederen.

SOERABAYA, den 14den Junij 5184.

— In de maand Mei hebben, de navolgende schepen van het Drijvend Drooge Dok alhier gebruik gemaakt;

Het part. ijzeren stooschip *Macassar*, Z. M. ijzeren stoomschip *Suriname* en Z. M. schoenerbrik *Ambon*, dat op 24 Mei in het Dok is opgenomen en vermoedelijk wegens eene zeer belangrijke reparatie onder water, tot half Julij aldaar blijven zal.

— Den 10den dezer werd Z. M. schroefstoomschip *Samarang* op de helling van 's lands werf, binnen de stad aan de rivier gelegen, gewonden, ten einde eenige voorzieningen en verbeteringen te ondergaan, onder anderen het vergrooten van den voortstuwer.

Genoemde oorlogsbodem bestaat uit een ijzeren inwendig verband met eene houten bekleeding; de geraamten der werktuigen, de cijlinders en enkele andere deelen waren nog aan boord, zoodat dit schip niet alleen in lengte maar vooral in gewigt alle vroegere opgehaalde vaartuigen overtrof. Het gewigt met alle bijzaken werd op ruim 190 Ned. ton begroot.

De lastige bewerking van het ophalen op deze helling in het nauwere gedeelte der rivier *Kaliemaas* vindt zeldzaam plaats; daartoe is springetij noodig, als wanneer de stroomen het hardst zijn, en dezer rigting maakt met die van de helling eenen beduidenden hoek. Alles liep echter geregeld en spoedig af; doch wanneer men opmerkte welke aanzienlijke middelen tot krachtsaanwending in spillen en gijns daarvoor worden gevorderd, laat het zich best verklaren waarom deze veranderde en omslagtige wijze van het op droog zetten van schepen in Europa en Amerika meer en meer is verlaten.

— Te Soerakarta had den 21sten April 1854 het jaarlijksch examen plaats der kweekelingen van de school tot opleiding van onderwijzers onder de Javanen.

Aan het verslag van den hoofdonderwijzer Dr. *W. Palmer van den Broek*, loopende van 1 Mei 1853 tot 5 Mei 1854, worden de volgende bijzonderheden ontleend:

Op eerstgemelden datum bedroeg het getal leerlingen 13, thans is het tot 15 gestegen.

Door de oprigting van eene school voor 30 externen op 1 Augustus 1853, erlangde de kweekschool eene aanzienlijke uitbreiding. Het getal onderwijzers werd tevens met éénen vermeerderd; terwijl het verschijnen van eene handleiding tot de aardrijkskunde van de Nederlandsche bezittingen in het Maleisch en van de eerste beginselen der rekenkunde in het Javaansch, beide op last van het gouvernement door den heer *J. A. Wilkens* vervaardigd, veel bijdroeg tot ontwikkeling van het onderwijs.

De kweekelingen zijn thans in vier klassen verdeeld: aan de hoogste klassen is onderwijs gegeven in het net schrijven van Maleische en Javaansche vertalingen of gedicteerde stukken, ook in de aardrijkskunde der Nederlandsch Oost-Indische bezittingen en het rekenen, waarin de jongelieden reeds vrij ver gevorderd zijn. In het nauwkeurig javaansch schrijven en kaartteekenen hadden de leerlingen en externen uitmuntende vorderingen gemaakt.

Met het onderwijs in de Javaansche spraakkunst en de landmeetkunde was ook een aanvang gemaakt; terwijl de jongelieden der hoogere klassen bij het afgelegde examen hebben getoond, ook uitnemende vorderingen te hebben gemaakt in het lezen van Maleisch en Javaansch. Na het examen zijn aan alle kweekelingen geschenken gegeven, bestaande uit boeken, atlassen enz., en is eene maand vacantie verleend.

Het gedrag der kweekelingen liet dit jaar weinig te wenschen over; de gezondheidstoestand was merkelijk beter dan in het vorige jaar, en er heerschte steeds de beste verstandhouding tusschen alle kweekelingen.

Onder hen zijn er thans drie, die reeds zeer spoedig als onderwijzers zullen kunnen geplaatst worden.

— Van *Bandjarmasin* wordt onder dagteekening van 3 Mei 1854 berigt, dat bij den uitermate lagen marktprijs der rotting, de bevolking in de *Dossoen* getah pertja begon te verzamelen.

Het noodige was verrigt om die industrie zooveel mogelijk aan te moedigen.

— Uit de *Molukkos* zijn over de maand April 1854 de volgende bijzonderheden vernomen:

Gedurende die maand was overvloedig regen gevallen.

De ziektetoestand bleef steeds voortduren; in de laatste dagen hadden zich gevallen van dysenterie voorgedaan. De sterfte onder de jonge kinderen was nog altijd groot.

Op *Saparoea* nam de heerschende ziekte steeds meer en meer toe. Gemiddeld stierven 30 personen per week. Alles werd gedaan tot wering der ziekte.

Zr. Ms. korvet *Sumatra* had eenen kleinen togt gedaan, om door een gunstiger klimaat den gezondheidstoestand van het zieke scheepsvolk te verbeteren.

De maand April was bijzonder rijk geweest aan veelerlei soort van vruchten. Daarentegen was de prijs der rijst aanmerkelijk hoog. (*Javasche Courant.*)

NEDERLAND.

— Van onze binnenlandsche politiek valt niets mede te deelen, daar de kamers op reces gescheiden zijn. De algemeene aandacht was echter op de beginselen gevestigd, welke Engeland en Frankrijk ten aanzien der neutrale vlag zouden aannemen, eene zaak van het hoogste belang voor onzen handel. Reeds had de heer van Hall in de tweede kamer medegedeeld, dat hij hoop voedde, dat het beginsel, *vrij schip, vrij goed* in dezen oorlog zoude worden toegepast.

Thans lezen wij in de *Staats-Courant* twee verklaringen die op officieele wijze aan onze regering zijn medegedeeld door de buitengewone gezanten en gevolmagtigde ministers van Z. M. den keizer der Franschen en H. M. de koningin van Engeland. De eene is gedagteekend van het paleis der Tuilerien 29 Maart en de andere van Westminster 28 Maart 1854. Van deze eensluidende verklaring (in de Fransche taal geschreven) laten wij hier de vertaling volgen:

„Zijne Majesteit de keizer der Franschen (Hare Majesteit de koningin van het vereenigd rijk van Groot-Brittannie en Ierland) genoodzaakt zijnde om de wapens op te vatten, ten einde een bondgenoot te ondersteunen, wenscht den oorlog zoo weinig mogelijk bezwarend te maken voor de mogendheden, waarmede Z. (H.) M. in vrede leeft.

„Ten einde den handel van onzijdige mogendheden voor elk onnoodig beletsel te vrijwaren, stemt Z. (H.) M. er voor den oogenblik in toe, om afstand te doen van een gedeelte der regten, die Haar, als oorlogvoerende mogendheid, krachtens, het volkenregt toebehooren.

„Het is Z. (H.) M. onmogelijk om afstand te doen van de uitoefening van Haar regt, om alle artikelen van oorlogscontrabande in beslag te nemen en de onzijdigen het overbrengen van de dépêches des vijands te beletten. Als oorlogvoerende mogendheid moet Zij tevens ongeschonden Haar regt handhaven, om de onzijdigen te beletten elke effective blokkade te schenden, die, met behulp van eene genoegzame magt, voor de reeden of kusten des vijands zou worden gevestigd.

„Maar de schepen van Z. (H.) Majesteit zullen den eigendom des vijands niet in beslag nemen, wanneer hij geladen is aan boord van een onzijdig schip, tenzij die eigendom oorlogs-contrabande is.

„Z. (H.) Majesteit is niet voornemens aanspraak te maken op het regt tot confiscatie van den eigendom van onzijdigen — geen oorlogs-contrabande zijnde —, die gevonden wordt aan boord van vijandelijke schepen.

„Geleid door den wensch om zoo veel mogelijk de rampen van den oorlog te verminderen en er de operatiën van te beperken tot de regelmatig georganiseerde krachten van den staat, verklaart Z. (H.) Majesteit bovendien, dat Zij voor den oogenblik niet voornemens is om kaperbrieven uit te reiken.„—

Voorts behelst de *Staats-Courant* nog de volgende op deze zaak betrekking hebbende mededeelingen:

„De minister van buitenlandsche zaken ontwaar geworden zijnde, dat er voornemens hebben bestaan om oorlogsammunitie ter zee, in strijd met de pligten aan onzijdige mogenheden door het volkenregt opgelegd, uit te voeren, acht zich verligt om de aandacht van reeders en inladers te vestigen op het gevaar, waaraan zij niet alleen zich zelven door dergelijke expeditien zouden blootstellen, maar ook op de nadeelige gevolgen en den overlast welke de Nederlandsche schepen zouden hebben te lijden, zoo bij de oorlogvoerende mogenheden het vertrouwen niet kon bestaan, dat die vlag in geen geval tot het onbehoorlijk vervoer van oorlogscontrabande zal gebruikt worden.

„Bij de verzekeringen, welke de regering des Konings heeft ontvangen, dat de regel *vrij schip, vrij goed*, door al de oorlogvoerende mogenheden zal worden geëerbiedigd; dat alleen voor contrabande van oorlog en voor dépêches aan eene der oorlogvoerende mogendheden, eene uitzondering zal worden gemaakt, en dat het onderzoek, of zich in schepen welke de Nederlandsche vlag voeren, ook zoodanige contrabande bevindt, met de meest mogelijke gemakkelijkheid zal worden toegepast, is het voor den eerlijken handelaar en reeder van groot belang, dat alom de overtuiging besta, dat er van de Nederlansche vlag geen misbruik worde gemaakt, en er alzoo geene aanleiding worde gegeven om ongunstige vermoedens te doen koesteren tegen hen, die het voorregt hebben onder die vlag te varen.

„De regering van Z. M. den Koning zou hare bescherming niet kunnen verleenen aan schepen, welke in strijd met de pligten van onzijdige staten, oorlogs-contrabande inhielden, of zich met de overbrenging van verboden dépêches belasten.

's Hage, 14 April 1854. VAN HALL."

„Ingevolge de bevelen des konings brengen de ministers van buitenlandsche zaken, van justitie en van marine ter kennisse van elk dien zulks zoude mogen aangaan, dat ter bewaring eener volkomene onzijdigheid in den ontstanen oorlog, geene kapers, onder welke vlag, en met welke commissiën of lettres de marque ook voorzien, met of zonder prijzen, in onze havens en zeegaten zullen worden toegelaten, dan ingeval van zee-ramp, en dat de vereischte bevelen worden uitgevaardigd, om onder alle omstandigheden, zoodanige kapers en hunne prijzen te doen bewaken en ten spoedigste weder zee te doen kiezen.

's Gravenhage, 15 April 1854.,

De Ministers voornoemd,
VAN HALL.
D. DONKER CURTIUS.
J. ENSLIE.

„De minister van buitenlandsche zaken en de minister van justitie, daartoe door den koning gemagtigd, waarschuwen bij deze alle ingezetenen des rijks, om zich gedurende den tegenwoordigen oorlog op geenerlei wijze in te laten met de kaapvaart, daar geene commissiën of letteres de marque zonder goedkeuring van het Nederlandsch gouvernement aan Nederlandsche ingezetenen, door oorlogvoerende mogendheden afgegeven, eenig wettig gevolg hebben.

„De ministers voornoemd brengen voorts ter kennis van het algemeen, dat het Nederlandsch gouvernement eene volstrekte onzijdigheid in acht nemende, geene goedkeuring op verkregene commissiën of letters de marque zal verleenen, en dat alzoo 's konings onderdanen en allen uit welken hoofde ook aan 's rijks wetten onderworpen, die op zoodanige stukken de kaapvaart mogten uitoefenen of daartoe de hand leenen, door andere volken als zeerovers kunnen worden beschouwd en behandeld, en voor den Nederl. regter zullen worden vervolgd, zoowel wegens misdaad tegen de veiligheid van den staat als wegens roof gewapenderhand."

's Gravenhage, 15 April 1854.

De Ministers voornoemd,
VAN HALL.
D. DONKER CURTIUS."

— Het oprigten van konijnen-fokkerijen, met het doel, om de geringe burgers het verkrijgen van dierlijk voedsel mogelijk te maken, wordt meer en meer algemeen. Te Schiedam zal men dit middel zoo binnen als buiten de stad exploiteren. Een dezer fokkerijen zal geplaatst worden op een stuk grond van de heeren Knappert en Roelants, aan het Nieuwe Werk aldaar. Men verwacht daar reeds spoedig eene zeer aanzienlijke bezending konijnen van Belgisch ras. Er is ook sprake van eene zeer uitgebreide onderneming tot fokkerij van konijnen bij wijze van actiën. Op dit oogenblik telt men in Friesland reeds 7 dusdanige inrigtingen, waarvan 3 onder Leeuwarden, 2 te Dockum, 1 te Holwerd en 1 te Sneek; terwijl te Holwerd het noodige in gereedheid is gebragt, om eerstdaags eene tweede fokkerij op te rigten, terwijl ook nog op andere p'aatsen de noodige voorbereidende maatregelen daartoe worden genomen. Sommigen bezigen het gewone inlandsche ras tot de teelt; anderen kiezen daartoe echter Belgische konijnen, die te Gent voor 3 à 4 frs. per stuk verkrijgbaar zijn en in het algemeen de voorkeur schijnen te verdienen.

Te Zierikzee hebben zich reeds drie vereenigingen gevormd, voor wie het noodige getal fok-konijnen, om een aanvang te maken, bereids uit Belgie is aangekomen, terwijl men ijverig bezig is, de lokalen in gereedheid te brengen. Zeer waarschijnlijk zullen daar nog meer gezelschappen ontstaan, om die fokkerij te ondernemen, daar het kapitaal, daartoe benoodigd, betrekkelijk zeer gering is, en het meest hier eenige zorgvuldigheid en activiteit vereischt wordt.

— Met genoegen merkt men op, dat de vereenigingen, tot daarstelling van gezonde arbeiders woningen, vermeerderen. In onze stad is het gemeentebestuur met ijver werkzaam, om de beletselen die den werkkring van zoodanige vereenigingen zouden kunnen belemmeren, uit den weg te ruimen. In Utrecht is in weinig tijds zoodanige vereeniging tot stand gebragt, terwijl te Amsterdam reeds eene aanbesteding van dergelijke huisjes heeft plaats gehad.

ENGELAND.

— Zoo als uit de zittingen van het Hoogerhuis blijkt, was er sprake van, als zouden de door den Engelschen gezant te St. Petersburg achtergelatene goederen in beslag zijn genomen. Dien aangaande verneemt men uit eene doorgaans goed onderrigte bron, dat de Czaar werkelijk heeft goedgevonden op al de in het hotel der ambassade te St. Petersburg achtergeblevene goederen, waaronder eene kleine verzameling schilderijen en zeldzaamheden, de geheele garderobe van Lady Seymour en van Miss Seymour en wat dies meer zij, beslag te leggen. Sir Hamilton Seymour had een agent van de ambassade gelast zijne bezittingen uit St. Petersburg af te zenden; de Czaar hiervan onderrigt zijnde, deed onderzoeken of zij zich reeds aan boord van een schip bevonden en daar dit niet het geval was, verbood hij ten strengste die goederen af te geven. Van eene confiskatie is geen sprake. De verschillende goederen zullen verzegeld en aan een Petersburger handelshuis ter bewaring worden gegeven. Dit berigt werd later door een brief van sir Hamilton Seymour in den *Times* bevestigd.

— De in Engeland aanwezige uitgewekene Polen hebben een verzoek tot de regering gerigt, om een Poolsch legioen te mogen oprigten, en nevens de Britsche en Fransche legers tegen den gemeenschappelijken vijand te strijden. Het antwoord op dit aanzoek is nog niet bekend.

— Men verzekert, dat verscheiden aanzienlijke kooplieden van Manchester, Liverpool en Londen, vrij aanzienlijke geldsommen hebben ingeschreven ter ondersteuning van den Griekschen opstand. In eerstgenoemde stad alleen is roeds voor 10,000 £ ingeteekend.

— De door de heeren Rothschild aangekondigde Turksche geldleening is voor het oogenblik ingetrokken, zijnde er, naar men verzekert, door dat huis schikkingen getroffen, om in de tijdelijke behoeften der Ottomannische Porte te voorzien. Namik-Pacha is naar het vasteland vertrokken.

— Het Britsche gouvernement heeft aan de schepen, die ter opsporing van Sir John Franklin zijn uitgezonden, het bevel doen toekomen, om zich van alle deelneming aan den oorlog te onthouden, daar het gebruik der beschaafde volken medebrengt, om de met wetenschappelijke ontdekkingen belaste schepen de voordeelen der neutraliteit te laten genieten.

— Gedurende het vorige jaar zijn in het Britsche rijk gebouwd 635 zeilschepen van hout, inhoud 146,380 ton en 10 van ijzer, inhoud 8576 ton; buitendien 36 stoombooten van hout, inhoud 3305 ton en 117 van ijzer, inhoud 44,910 ton; in de kolonien 32, inhoud 26,443 ton en in het buitenland 120, inhoud 30,673 ton. In dit jaar zijn 569 zeil- en 12 stoomschepen, van te zamen 120,714 ton, verongelukt.

— Gedurende het vorige jaar zijn door de Britsche en Amerik. stoompaketbooten 4,600,000 brieven en 1,380,000 dagbladen vervoerd.

— Aangaande het te Waterford opgebragte Russische schip is nader gebleken, dat het daags te voren door den kapitein aan een Engelschen reeder was verkocht, zoodat het niet konde worden prijs verklaard.

Blijkens eene aan het parlement overgelegde opgave hebben de kosten, die voor de verschillende tot dusver vruchtelooze expeditien ter opsporing van Sir John Franklin zijn gemaakt, de som van nagenoeg 100,000 £ bedragen.

— Aan de munt te Londen is in 1853 voor 12,663,036 £ geld geslagen; in Frankrijk voor 14,101,120 £; en in de Vereenigde Staten voor 11,961,702 £. De drie voorname munten der wereld hebben alzoo in dat ééne jaar eene hoeveelheid muntstukken ter gezamentlijke waarde van 38.725,831 £ geleverd, en niettegenstaande deze groote toevoeging tot de circulatie, wordt er in Frankrijk, Engeland en de Vereenigde Staten nog steeds geklaagd over gebrek aan ruilmiddel voor het dagelijksch verkeer. Hieruit blijkt eene toeneming in handel en volksdrijvigheid zoo als vroeger nimmer is voorgekomen.

— Gedurende het jaar 1853 tot 10 Dec., is in het geheel van Australië uitgevoerd een bedrag van 2,141.876 oncen goud, die gesteld zijn op eene waarde van 9,576,504 £.

— Eene meer dan 200 jaren te Birmingham bestaande blaasbalgmakers firma, heeft aan Keizer Napoleon eenen blaasbalg voor zijne bibliotheek toegezonden. De metaalversierselen van dit in alle opzigten kostbaar huisraad bestaan uit goud en zilver; het hout is gedeeltelijk aan den bekenden Shakespeare-boom van Stradford, en deels aan den treurwillig van Napoleons graf op St. Helena ontleend; documenten van echtheid der beide reliquien zijn bij het geschenk gevoegd.

LEVANT.

LAATSTE BERIGTEN.

— *Triëst*, 27 April. Het oorlogstoomschip *Himalaya* is met 2,000 man Engelsche troepen te Konstantinopel aangekomen, welke gedeeltelijk in het paleis van den sultan gekazerneerd zijn, Lord Redclive heeft bewerkt dat de oorlogsverklaring der beide verbondene mogendheden aan de hoeken der straten is aangeplakt geworden. Er zijn twee paleizen voor den ontvangst van den hertog van Cambridge en Prins Napoleon in gereedheid gebragt. De Grieken welke last hebben zich uit Turkije te verwijderen, hebben gedeeltelijk uitstel gekregen, en de Katholieke Grieken is vergund, te blijven. Het Fransche stoomschip *Napoleon* is met troepen te Galipoli aangekomen, alwaar alsnu reeds 25.000 man Fransche en 8,000 man Engelsche troepen verzameld zijn. Zij waren gedeeltelijk in eene moskee gekazerneerd, hetwelk te Konstantinopel groote verontwaardiging veroorzaakte. Te Salomich heerschte onder de Ulema's groote verbittering tegen de Engelschen; de bazaar en de ghetto waren aldaar in brand gestoken. Omar Pacha heeft nog zijn hoofdkwartier te Schumla, het tegenwoordige bolwerk van het Ottomanische rijk; hij heeft aldaar een leger van 70,000 man bij zich. Prins Paskewits is den 18den April te Bucharest aangekomen De langzame voortgang der Russen in de Dobrudscha moet gedeeltelijk toegeschreven worden aan de groote moeijelijkheid om in dien landstreek het leger van de noodige levensmiddelen te voorzien. Desniettemin gaan zij voort met zich aldaar te versterken. Prins Paskewits werd den 27sten bij het leger verwacht. De Turksche troepen onder het bevel van Mustapha Pacha hebben zich bij Bazardschik te zamen getrokken. Generaal Schilder heeft den agent van den Oostenrijksche Lloyd verwittigd dat hij van voornemen is de monding van de Donau te stoppen door het zinken van drie met aarde geladene vaartuigen. Brieven van Athene dd. 24 April melden dat er nog gedurig vele Grieken uit het Turksche rijk aankomen. De stad heeft slechts voor 12 dagen koorn. De Engelsche en Fransche ambassadeurs hebben de krachtigste vertoogen bij het Grieksche gouvernement ingediend. Alle artikelen voor de insurgenten bestemd zullen aangehouden worden, en elke persoon, die zich met hunne vanen tracht te vereenigen, zal voor een krijgsraad teregt staan, en zoo hij weerstand geboden heeft, doodgeschoten worden. De Engelsche ambassadeur heeft met blockade en zelfs met onttrooning gedreigd. Fransche oorlogschepen bewaken de golf van Corinthe, en de communicatie tusschen den Peloponnesus en het Grieksche vastland is afgebroken. De opstand in Thessalië en den Epirus blijft voortduren ofschoon er van beide kanten geen beslissend voordeel behaald is; men gelooft dat de hoofden der opstand het onderling niet eens zijn.

Volgens telegrapische berigten is Odessa door de vereenigde vloten gebombardeerd en bijna geheel vernield. Nog zijn de strand batterijen aldaar na eenen hevigen tegenstand genomen. Silistria is door de Russen belegerd en verbrand. De Russen zijn bij Kalafat geslagen. Het aantal der geallieerde troepen te Gallipolie bedroeg thans c. 35,000. Zij waren allen goed van voorraad voorzien, gezond, en sterk verlangend om de Russen te ontmoeten. In het leger der Russen in de Dobrudscha heerschte de dijsenterie zeer sterk. De Circassiërs in Azie zijn tegen de Russen opgestaan en drijven hen allerwege het land uit. Nog loopen er berigten dat de Russen in de Dobrutscha met een verlies van 3,000 man geslagen zijn.

Omtrent de Oostzee kunnen wij het volgende melden. Sir Charles Napier heeft thans veertig oorlogschepen onder zijn bevel en verscheidene Fransche schepen. Den 24sten April was er een vloot van 27 Fransche oorlogschepen in de baai van Kiöge aangekomen. Nog heeft Sir Charles naar Engeland gezonden om kanonneerboten voor de nauwe vaarwaters van Kroonstad en Petersburg, zoodat alles de krachtigste maatregelen toont. Er zijn reeds verscheidene Russische schepen genomen; sommigen spreken van 30 geladen koopvaardijschepen. Ten einde de kusten van Finland te blokkeren is een gedeelte der Engelsche vloot naar de golf van Finland en het andere naar de golf van Bothnie gezeild.

De Russen wenden de uiterste pogingen aan om hunne kusten te versterken, en hierin zullen zij waarschijnlijk wel slagen, alhoewel er omtrent de onneembaarheid van Kroonstad, Helsingford en andere sterkten in de Oostzee vrij wat verschil van meening bestaat Men verwacht dagelijks dat Sir Charles Napier de proef op de som zal geven. Nog zullen de Franschen eene legermagt infanterie en artillerie naar de Oostzee zenden, ten einde te land te kunnen ageren.

GEMENGDE BERIGTEN.

— De laatste tijdingen uit Konstantinopel van den 10den April, met de paketboot te Triëst aangebragt, schijnen intusschen de bevestiging te bevatten van de inname van Kustendje door de Russen en van de gruwelen, door de ongeregelde Turksche troepen, die deze positie verdedigden, bij hunnen terugtogt voor de Russische strijdmagten, gepleegd, maar het blijkt tevens ook, dat de vereenigde eskaders daarbij niet tegenwoordig zijn geweest, gelijk eene eerste depêche uit Weenen vermelde, en dat de inneming van Kustendje niet den 14den maar den 10den heeft plaats gegrepen. De vloten bevonden zich toen tusschen Baltschik en Kavarna, op een twintigtal mijlen van Kustendje. In allen gevalle schijnt uit die berigten te blijken, dat de Russen wederom eene schrede voorwaarts gedaan hebben. Intusschen verwondert men zich over de werkeloosheid der eskaders in de Zworte Zee; de *Times* doet dienaangaande opmerken, dat zij niet eens hebben kunnen beletten dat de Russische schepen de haven van Sebastopol hebben verlaten, om de bezettingen der kleine Russische forten aan de Oostkust der Zwarte Zee te gaan halen en in die haven terug te brengen. Overigens schijnt alles de meening te bevestigen, dat de oorlog buitengemeen hardnekkig zal zijn. Men zegt, dat de admiraal Napier eene nota aan zijne regering heeft gezonden, waarin hij zich de moeijelijkheden niet ontveinst, welke aan zijne taak in de Oostzee verbonden zijn. Ook wil men, dat het Fransche expeditionaire korps niet op 100,000 maar op 150,000 man zal gebragt worden. De Fransche *Moniteur* heeft gemeld, dat de regering een zeer voldoend verslag van den generaal Canrobert heeft ontvangen, nopens de eerste installatie der troepen te Gallipoli. Deze verklaring van het

officiele dagblad was noodig, om zekere geruchten weg te nemen ten aanzien van de ongezondheid der legerplaats en het gebrek aan de meest noodzakelijke voorwerpen. Het schijnt overigens niet, dat de troepen langen tijd te Gallipoli zullen verblijven, zij zullen spoedig naar Varna oprukken. De maarschalk de St. Arnaud, opperbevelhebber van de expeditie, zou, naar men wil, naar Athene vertrekken, alvorens zich naar Konstantinopel te begeven, waar hij eerst den 10den van de volgende maand verwacht werd. Doch de jongste berigten van het oorlogstooneel zouden zijne aankomst in Turkije wel kunnen verhaasten. Wat den hertog van Cambridge betreft, hebben wij reeds het berigt medegedeeld, dat hij zich onverwijld naar Weenen begaf. De beweegredenen tot dit veranderde reisplan is onbekend, doch zeker is het dat de hertog zich te Triëst, in plaats van te Marseille of Toulon, naar het Oosten zal inschepen. Het Pruisisch-Oostenrijksche of- en de-fensief verbond is thans werkelijk geteekend, zoodat alle geruchten, welke in de laatste dagen nopens gerezene moeijelijkheden in omloop waren, thans voor goed verdwenen zijn.

Het *Journal de St. Petersbourg* van 12 en 13 April, bevat eene verklaring nopens de geheime Engelsch-Russische briefwisseling, benevens eene nota, houdende dat op de laatste, door Engeland en Frankrijk aan Rusland gedane, beleedigende sommatie tot ontruiming der Donau-Vorstendommen, zonder iets van de andere oorlogvoerende partij te eischen, de Czaar niet beter kon antwoorden dan door een veelbeteekeneud stilzwijgen. De Keizer voegt zich naar een staat van zaken, welken het niet van hem afhing te keeren en zal zich met geestkracht en standvastigheid verdedigen. Deze nota besluit met de verklaring dat de werkelijke aanleiding tot dezen oorlog alleen gelegen is in de zucht der Westersche mogendheden om Ruslands magt en invloed te verzwakken, en de algeheele verantwoordelijkheid van de uit den oorlg voortspruitende rampen dus niet komt ten laste van hem aan wien de oorlog verklaard wordt. De telegraaf heeft ons weder de opbrenging medegedeeld van vier Russische handelschepen door de Engelsche kruisers in de Oostzee. De Grootvorst Konstantijn, groot admiraal der Russische vloot, heeft het bevel aanvaard over het eskader van Helsingfors en den 1sten April zijne vlag geheschen. Een Zweedsch vaartuig, den 17den April te Dantzig binnengevallen, verklaart dat het de Engelsche vloot, 40 zeillen sterk, bij Gothland had gezien. Den 15den had het ijs zich voor Riga in beweging gesteld.

De *Fransche Moniteur* bevat het berigt, dat het eskader naar de Oostzee bestemd, onder bevel staande van den vice-admiraal Parseval Deschênes, eerstdaags de haven van Brest zal verlaten en een korps landingstroepen zal overbrengen, uit infanterie en artillerie bestaande. Het telt 23 schepen met 1259 stukken geschut. De stoomschepen hebben gezamentlijk 1790 paardenkracht. Het eskader in de Zwarte Zee, onder den vice-admiraal Hamelin, aanwezig, telt 26 schepen met 1120 stukken, waarvan de stoomvaartuigen 4960 paardenkracht hebben. Het tweede eskader van den Oceaan onder bevel van den schout-bij-nacht Bruat, dat naar de Zwarte Zee, Gallipoli en den Archipel is bestemd, telt 10 schepen met 622 stukken, de stoomschepen hebben gezamentlijk 2880 paardenkracht. De keizerlijke marine heeft op deze eskaders 56,000 zeelieden. Engeland heeft dezelfde magt vereenigd. Wijders bevat de *Moniteur* een rapport van Omer-Pacha aan de Porte, bevattende het berigt, namelijk dat hij, na in onderscheiden gevechten tegen eene aanzienlijk meerdere magt, den overtogt van den Donau te hebben betwist, zich ingevolge ontvangen instructien naar Kara-Su heeft moeten terugtrekken en daar zijne magt concentreren.

INGEZONDEN STUKKEN.

Aan de Redactie van den Oostpost.

Mijnheer!

Wanneer UEd. onderstaande regelen mogt willen in uw blad opnemen, zoude UEd. het Ned. Ind. publiek eene groote dienst bewijzen:

„In de *Java-Bode* van 31 *Mei* n°. 43 1854, komt voor, het „meel genaamd Revalenta Arabica als bijzonder geneesmiddel.

„Volgens chemische analyse is dit meel niets anders als vicia „faba L. of het meel der zoo genoemde varkensboon, en bezit wel „voedings- maar *geene* geneeskracht."

Hebbende ik de eer te zijn,

Uw Dienstw. Dienaar,
PABST.

Bangkallang,
9 *Junij* 1854.

ADVERTENTIEN.

LANDRAAD.

Op den 26sten *Junij* 1854 zal op regterlijk gezag, worden verkocht, het HUIS van Li Sioenio, huisvrouw van Thekongjam, aangeslagen voor *f* 3000. en verhypotheceerd voor *f* 14,000, omschreven in de eerste annonce van 24 *April* 1854, Oostpost No. 17, advertentie No. 140.

Soerabaya, *De Deurwaarder*,
10 *Junij* 1854. (203) C. L. DINSBACH.

ONTVANGEN

Van BIMA per de stoomboot *Macasser*, eenige zeer fraaije PAARDEN, zijnde dezelve slechts dertig uren aan boord geweest, en daardoor van de zeereis niets geleden, inmiddels uit de hand TE KOOP bij
(198) B. VAN DER ZWAAN.

OP NIEUW ONTVANGEN.

TIELSCH BIER,
HOLLANDSCHE LIQEUREN,
AROMATIC MAAG BITTER,
CHAMPAGNE DUC DE MONTEBELLO,
RHIJN WIJN,
SELTZERWATER, in halve kruiken,
SIROOP DE PUNSCH,
Gewone en AVH GENEVER,
COGNAC,
GEMBER,
VRUCHTEN op BRANDEWIJN,
HOLLANDSCHE ZUREN en andere PROVISIEN in BLIKKEN, bij
(204) H. VAN DE VELDE.

ALLEMANSGADING.

Een **EFFEN** wit **PORCELEIN EETSERVIES** voor **18 PERSONEN** (compleet),
EFFEN witte **ONTBIJT-SERVIESEN**,
PORCELEINEN WASCHSTELLEN,
Waarlooze **PORCELEINEN SCHALEN** en **BORDEN**.
(190) DEELEMAN.

200 vaatjes GROENE ZEEP in POTTEN, pas aangekomen bij
(186) C. BECHADE.

JOHN ALBERTY COGNAC,
FIJNE CHAMPAGNE COGNAC,
ECHTE JAMAICA RHUM,
CHERY CORDIAL,
HAANTJE en
LANS BIER, bij
(188) Gebr. VAN DELDEN.

ONTVANGEN

Per de *Maria Eliza*, kapt. M. van der Putte, direct uit Holland BOTER, KAAS, HAMMEN, SAUCIJS de BOLOGNE, GEROOKTVLEESCH in BLIK, KOEK, BANKET, Hollandsche ZUUREN, vruchten op BRANDEWIJN, vruchten op WATER, blik PROVISIEN, PATERSTUKKEN, Holl. BIER, AZIJN, HARING, enz.
(199) B. VAN DER ZWAAN.

PAS ONTVANGEN

ROZIJNEN, AMANDELEN en CORENTEN in kistjes, CARR BESCHUIT en zoetemelksche KAAS bij
(192) C. BECHADE.

Aan H. H. inteekenaren zal bij den aanvang van het tweede halfjaar van den tweeden jaargang van dit blad toegezonden worden het beroemde werk

DE NEGERHUT,

TWEEDE DEEL.

Dit geschiedt zonder verhooging van den abonnementsprijs even als met het eerste deel. Zij ontvangen dus dit werk waarvan het derde deel ter perse is

VOOR NIETS.

Dengenen die als nog mogten wenschen inteekenaren te worden, wordt medegedeeld, dat met dezelfde aanspraken als die voor den geheelen jaargang, het abonnement voor den laatsten halven jaargang als nog geopend blijft op

DE OOSTPOST.

Prijs per halve jaargang voor *Soerabaya* . . *f* 5.—
Idem. franco voor elders. . . . . „ 6.—
E. FUHRI.

Mr. W. C. de Bruijn, benoemd tot *Advokaat* en *Procureur* bij den raad van justitie te *Soerabaya*, maakt bekend dat van af den 1sten *Junij* zijn kantoor zal gevestigd zijn op de groote rivier. Ingang nevens de toko van den heer Fuhri. (184)

SOCIETEIT CONCORDIA.

THE DANSANT.

Op *Zaturdag den 17den Junij*.—
Namens de Directie,
(194) *De Secretaris*,
MOORREES.

MUZIEK GENOOTSCHAP ST. CECILIA

DAMES-CONCERT.

Op Vrijdag den 16den Junij 1854.

Des avonds ten half acht ure in het locaal der *Loge de Vriendschap.*

Namens de Directie,
De Thesaurier,
(195) VAN DEN DUNGEN BILLE.

LOGE DE VRIENDSCHAP.

De Regerend Meester noodigt alle daartoe geregtigden uit, het feest van St. Jan te willen komen bijwonen, op *Zaturdag den 24sten Junij* 1854, des avonds ten half zeven ure precies, in het Loge gebouw nabij *Simpang*.

Ter ordonnantie der Loge,
J. HAGEMAN Jcz,
(202) *Wd. Secretaris.*

SOCIETEIT CONCORDIA.

Zondag den 18den dezer GEEN militair muzijk in de Concordia.

Namens de Directie,
De Secretaris,
(205) MOORREES.

H. H. inteekenaren op

DE JAVA-BODE

die met het tweede halfjaar hun abonnement wenschen te vervolgen worden beleefdelijk verzocht de som van *f* 15.— recepis te storten ten kantore van
E. FUHRI.

STERFGEVALLEN.

Het kindje over welks geboorte wij ons op den 10den Maart jl. mogten verheugen is ons heden door den dood ontrukt.

Soerabaya, A. N. TEENGS.
1 *Junij* 1854. P. E. TEENGS.
(197) *geb. Bell.*

SCHEEPSBERIGTEN.

Ter bijlading van vracht naar *Nederland* wordt aan geboden het nieuw snelzeilend Nederlandsche Barkschip *Marie* en *Elise*, Kapitein M. van der Putte zijnde het grootste gedeelte der Lading gereed en zullende het schip zeer spoedig vertrekken naar *Amsterdam* direct adres bij

De Agenten,
(200) P. KERVEL & Co.

Ter bevrachting wordt aangeboden het snelzeilende schip *Hongkong*, kapitein N. H. Keuker, groot 137 GEMETEN LASTEN adres bij de Agenten.
(201) P. KERVEL & CO.

— Het *Journal du Hâvre* bevat het volgende opmerkelijke artikel *over de productie van de suiker op den aardbol*, hetwelk eene beknopte analyse is van den heer Michel Chevalier, van het werk van dr. E. Stollé, te Berlijn, getiteld: *Atlas der Industrie* of *Cosmographie der Staathuishoudkunde.*

De suiker, die bijna de geheele oudheid door in het niterste Oosten bekend was, ontbrak den Grieken en Romeinen geheel en al. Lucullus en Apicius mogten, evenzeer als Alcibiades, doen wat zij wilden, zij hadden slechts de honig en druivenmost, in plaats van de suiker die wij hebben en zoo bleef het tot na den val van het Romeinsche keizerrijk. Tusschen het Westen en het Oosten bestond de scheidsmuur nog bijna in zijn geheel, toen Mahomed zich aan den gezigteinder der geschiedenis vertoonde. De Sarracenen, die door het Islamismus tot magt aangespoord werden, kwamen zich daarop over Europa uitstorten, en vervulden, ingevolge de besluiten der Voorzienigheid, de rol der vogelen in hunne verhuizingen: zij zaaiden namelijk op den grond der Westelijke volksstammen het kostbare zaad, waarmede de natuur het Zuidelijk en Oostelijk Azie bedeeld had.

Nadat de Sarracenen meester geworden waren van de eilanden Rhodus, Cyprus en Sicilie, voerden zij aldaar het suikerriet in, even als in Spanje, welk land zij, zoo als men weet, tot op eene bij het Christelijk Europa alstoen ongekende hoogte, de nuttige kunsten, de wetenschappen en schoone kunsten deden bloeijen. De smaak voor de suiker heeft zich verder door de kruistogten uitgebreid, hebbende de kruisvaarders dit voedsel in gebruik gevonden in eenige der landen, die zij hadden doorgetrokken. De Zuidelijke Europeanen bragten het suikerriet, dat op hunne weg lag, met de veroveringen welke zij maakten, mede. Op deze wijze kwam het onder de hoede der Spanjaarden en Portugezen op de Canarische eilanden en Madera. Tegen het einde der vijftiende eeuw, vonden de Venetianen raffineren uit, waardoor het nut en het gebruik der suiker zich zeer uitbreidden.

Toen de Spanjaarden en de Portugezen zich in Amerika neergezet hadden, volgde hen aldaar het suikerriet. In het begin dacht men aan niet anders dan aan de goudmijnen; dezelfde woede bezielde allen; doch weldra waren de mijnen op de eilanden uitgeput, en toen zag men in dat de wezenlijke goudmijnen in de vruchtbaarheid van den grond gelegen waren. Men wendde de blikken op de handelskultuur, en vooral op de vruchtbare suikerdeelen bevattende planten. De Spanjaarden waren verbaasd over de uitkomsten, die het suikerriet op St. Domingo gaf, in vergelijking van hetgeen deze plant in Andaluzië opleverde. Ondertusschen was het hoofdzakelijk aan de Portugezen in Brazilië toe te schrijven, dat Europa van suiker werd voorzien. Brazilië toch gaf in het midden der zeventiende eeuw 60 à 73 millioen kilogr. suiker, zijnde de helft van hetgeen tegenwoordig in Frankrijk wordt gebruikt. Weldra nam de suikerteelt al de Antillen in en drong door tot in Mexico en het vaste land van Amerika. Het bezit de suiker-eilanden werd het voorwerp van de eerzucht der magtige staten; Frankrijk, Spanje en Engeland, ontrukten ze aan elkander. De publieke opinie mat den handelsvoorspoed der natieën af naar de uitgestrektheid der suikerteelende bezittingen. Het eiland St. Domingo, dat in 1879 aan het hoofd der suikerproductie stond, scheen de schoonste parel aan de Fransche kroon te zijn. De reis, die het suikerriet gemaakt heeft, zegt de heer Michel Chevalier, aan het slot deer historische schets, dat wij verkort hebben, is slechts een hoofdstuk te meer, hetwelk aan eene geheel daarvan verschillende historie gevoegd kan worden. Zij is een bewijs te meer van pogingen, die de mensch onophoudelijk aanwendt, om al de rijkdommen die hem omringen, tot zijn gebruik aan te wenden, en ze zooveel mogelijk in alle streken en onder alle klimaten aan te kweeken.

Doch wenden wij ons thans naar de statistieke tableaux van dr. Stollé.

De chemie erkent twee soorten van suiker; de eene is te kristalliseren, en wordt voornamelijk getrokken uit het riet en den beetwortel; de andere, onder den naam van *glucos*, vroeger uit de wijndruiven en thans uit het meel der aardappelen gehaald, dient voornamelijk, om vermengd te worden met het druivensap, opdat daardoor de dosis alcohol, die de wijn zal bevatten, vermeerderd worde.

De heer Stollé schat de hoeveelheid gefabriceerde suiker uit riet jaarlijks op 2,057,653 tonnen (van 1000 kilogr) Daarvan worden door de Engelsche koloniën van Amerika en het eiland Mauritius 203,000 tonnen in den handel gebragt; door Indie, met inbegrip der 70,000 tonnen, die Perzië en Tartarije opleveren, 148,500; makende een totaal voor de Brische bezittingen van 351.500 tonnen. De Spaansche kolonien Cuba, Portorico en de Philippijnsche eilanden voeren bijna evenveel uit, namelijk 325,000 tonnen. Brazilië brengt op de algemeene markt eene hoeveelheid van 200,000 tonnen; de Nederlandsche koloniën Java en Suriname 65,000 tonnen; de Fransche kolonien dezelfde hoeveelheid, of, om de cijfers van dr. Stollé naauwkeurig terug te geven, 64,667 toenen. De Deensche kolonien St. Croix en St. Thomas het geringe bedrag van 7500 tonnen. De Vereenigde Staten (in Louisiana wordt het suikerriet gecultiveerd als eene Fransche traditie) leveren eene aanzienlijke massa, namelijk meer dan het dubbel van den uitvoer der Fransche koloniën, of 136,486 tonnen! zijnde bijna de helft van den uitvoer der Spaansche koloniën. Eindelijk is, dank zij de pogingen van den heer Ramon de la Sagra, de cultuur van het suikerriet op nieuw verlevendigd in Andaluzië, waaruit zij geheel en al geweken was. Deze provincie levert tegenwoordig, volgens dr. Stollé, juist zooveel als de Deensche kolonien in den handel brengen, namelijk 7500 tonnen.

In één woord, het suikerriet, dat op de algemeene markt gebragt wordt, voornamelijk voor de consumtie in Europa, bedraagt 1,157,653 tonnen. Daartoe zou vereischt worden eene vloot van 2,894 schepen, elk van 400 tonnen, om die te laden; en inderdaad gaat bijna al deze massa onder zeil van het eene naar het andere min of meer verwijderd gebied. Evenwel is deze bij lange na niet alles wat geproduceerd wordt. De consumtie in de landen zelf, waar de suiker geteeld wordt, buitengewoon groot. In Indië b. v. worden, naar den maatstaf van den heer Léonard Wray (die door dr. Stollé aangehaald wordt) van 6 kilogr. per hoofd, door de inlanders jaarlijks 300,000 tonnen verbruikt. Na al de documenten deswege geraadpleegd te te hebben, schat dr. Stollé, dat in de andere suikerteelende landen, met uitzondering van de Vereenigde Staten en Spanje, wier geheele productie hij aanneemt op het cijfer, dat zij in den algemeenen handel brengen, 300,000 tonnen verbruikt worden. Wij komen alzoo tot een cijfer van 2,057,653 tonnen aan suiker uit riet gefabriceerd.

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMEN.

6 Junij. A. Ledeboer, F. W. Karthaus en H. R. Belder, allen van Pasoeroean; H. Boeken, H. G. de Voogt, beiden van Toeban; B. van der Zwaan, van Probolingo; E. J. L. Fubri, van Bima. — 7 Junij. G. W. Roukes, van Probolingo. — 8 Junij. P. Tiwou, W. Adriaan, beiden van Menado. — 9 Junij. J. Jansen, van Bodjonegoro; C. J. van Dam, van Pasoeroean. — 10 Junij. J. G. van Zwieten, van Pasoeroean; Mej S. C. E. Seijdelmeijer, van Grissee. — 12 Junij. A. de Graaff, van Rembang; J. Stewart, van Toeban; J. C. Geuken, van Batavia; G. van Tol, Th. A. van Loes, beiden van Pasoeroean.

HOTEL MONTOFT.

P. Rosegaarde Bisschop, van Probolingo. — P. Esink, P. F. Lange, beiden van Samarang. — Steijn Parvé, van Kedirie. — Schmidt, van Batavia.

MARINE HOTEL.

7 Junij. van der Palm, van Sidokaree. — 8 Junij. Ostie, uit het Hotel Montoft. — 11 Junij. van Rheede van Oudshoorn, Stewart, beiden van Toeban. — 12 Junij. Versteegh en Echtgenoote, van Bel, allen van Samarang; Steijn Parvé, van Djojacarta; Canne, Van der Weijde, beiden van Batavia.

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

F. C. ten Cate, Van Motman, Z. Batavia 26 Mei. — M. S. Orth, Ovijn, Z. Batavia 31 Mei. — C. T. Stralendorff, van den Broek, Z. Ambal 18 Mei. — L. M. Boom, Emmen, D. Samarang 3 Junij. — C. P. Jasper, Lammers van Toorenburg Z. Samarang 9 Junij. — J. C. Coors wed. de Hond, Z. Banjoewangie 2 Junij. — L. M. Abels, Z. Banjoewangie 3 Junij. —

Getrouwd:

F. F. P. Wethmar, met C. C. Cornelius, wed. van W. J. Kalkema, Batavia 3 Junij — J. J. Breijmann, met M. L. Bosch, Soerabaya 5 Mei. —

Overleden:

A. Bernhardt, Tjandjoer 1 Junij. —

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum		Vlag	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van
Junij.	5	Nederl. Ind.	Krabbe.	Pa Sarip.	Pasoeroean.
„	6	„ „	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Probolingo.
„	7	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	—	„ „	Atiat Tulbarie.	Sech Abdulrahim bin osman.	Grissee.
„	8	„ „	Kiem Tjiethaij.	Tjoa Teng.	Balie (ampenan.)
„	10	Hambr.	Solido.	Sech awal Bahanan.	Batavia.
„	11	Nederl Ind.	Bacht Mastora.	Said Ibrahim Alhabassij.	Samarang.
„	—	„	Castor.	P. F. Lange.	Batavia.
„	—	„	Anjer.	P. Esink.	Samarang.
„	—	Amerik.	Francis Whitney.	Sech Salman bin Soenkar.	Grissee.
„	12	Nederl. Ind.	stoomschip Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Junij.	6	Nederl.	Hollands Trouw.	H. Kreijc.	Sumanap.
„	—	„ Ind.	stoomschip Macasser.	H. J. E. E. Chevallier.	Batavia over Samarang.
„	—	„ „	Faidool Rachman.	Said Oemar bin Abd. Baälie.	Banjermassing.
„	8	„ „	Justina.	M. P. Deibel.	Grissee.
„	—	„ „	Blora.	C. N. van der Beek.	Batavia.
„	—	„ „	Krabbe.	Pa Sarip.	Pasoeroean.
„	—	„ „	Aldjoesoor.	Said Moht. bin Sech bin Djahija.	Grissee.
„	9	„ „	stoomschip Langen Lamongan.	Pa Sariema.	Panaroekan over Probolingo.
„	10	„ „	Joedoel Wadoet.	Said Sech bin Hoesin Segaf.	Batavia over Sumanap.
„	—	„ „	Asad Dullah.	Hadjie Hassan.	Banjermassing over Sumanap.
„	—	„ „	Saijan Maskoor.	Mohamat Amin.	„ „ „
„	—	Nederlandsche	Gouv. Gener. Duijmaer van Twist.	C. E. Hoeksma.	Nederland over Pasoeroean.
„	—	Nederl. Ind.	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.
„	11	„ „	Atiat Tulbarie.	Sech Abd. Rachm. bin Osman.	Banjermassing.
„	—	Belgische	India.	J. G. Luning.	Antwerpen.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Doctrina et Amicita.	P. Haagsma.	Nederland.	Ruijl Cramer & Co.
„	Beurs van Rotterdam.	Veenstra.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Stad Schiedam.	Wulp.	„	„
„	Spijnx.	Wigman.	„	„
„	Vier Gebroeders.	Vonck.	„	W. Cores de Vries.

Aangekomen Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Langen Lamongan*, den Heer Gabriel; Mevr. Meis en fam. — Met de Ned. bark *Castor*, den Heer Geuken. — Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, Versteeg en Echtg., Bel, van der Heijden, Canne, Marten, Stein Parvé, Mevr. Remij en 4 kinderen, Mejufvr. Liem, Z. M. troepenen bannelingen.

Vertrokken Passagiers.

Met het Ned. Ind. stoomschip *Macasser*, Mevr. de wed. Gervers. Z. M. troepen en bannelingen.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. Wachtkorvet Nehalennia, stoomschip Samarang, de schoenerbrik Ambon, Padang, Gouv. schoeners Ana Dijomene, Niobe; de schepen Stad Schiedam, Zuid Holland en het stoomschip Java de barken Fatal Maän, Hoksoen, Willem en Carel, Vier Gebroeders, Jan Schouten, Sphijnx, Jan Daniël, Hendrik Jan, IJstroom, Hongkong, Bantam, Adrianus Wilhelmus, Balgis, Maria Elize, Elize Henriette, Djahora, Beurs van Rotterdam; de schoeners Fathal Rachman thans hern. Selaparang, Swieping, Goanlie, Harriet thans. hern. Julie, Sarie Toendjoong en Kembang Djepoon.

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN.

9 Junij. het Ned. schip *Johanna Cornelia*, gezagv. A. P. Achenbach, van Port Philip; het Ned. schip *Bellatrix*, gezagv. A. P Sandbergen, van Sydney.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. stoomschip Vesuvius en de Ned. schepen Johanna Cornelia en Bellatrix.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

5 Junij. de Ned. Ind. brik *Noorfol*, gezagv. Said Awal bin Oemar Satrie, van Grissee.

Schepen liggende ter reede.

De schoeners Vorstelijk Genoegen, Sophia, Sumanap, Mifrejool Moolook, Maria, de barkschip Catharina Hendrika, de brik Sie Kanoegrahan en Noorfol.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 7 Junij tot en met 14 Junij 1854.

AANVOER

Van Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Djahora*, gezagv. MOHAMAD BASOOK, agent GEZAGVOERDER.

$24^{11}/_{100}$ pic. was, N. H. M.; 1503 bossen rotting, 22370 st. maloekoe matten, 200 st. planken, 2850 st. kadjang matten, 1 pic. damar, $36^{87}/_{100}$ pic. was, GEZAGVOERDER; $2^{52}/_{100}$ pic. was, HADJIE DJOEFRIE; $4^{71}/_{100}$ pic. was, $22^{69}/_{100}$ pic. damar, AMIDIN.

Van Kema en Sumbawa per de Ned. Ind. bark *Aldjoesoor*, gezagv. SAID MOHAMAD JAHIJA, agent GEZAGVOERDER.

60 pic. masoeij basten, 3000 st. klappers, 122 paarden, 2½ pic. was, 3 pic. dendeng, GEZAGVOERDER.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Kiem Tjiethaij*, gezagv. TJOA TENG, agent GEZAGVOERDER.

470 picols kapas, 52 picols koffij, 10 picols dendeng, 3 picols olie, GEZAGVOERDER.

UITVOER

Naar Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Saijan Maskoor*, gezagv. MOHAMAT AMIN.

20 ktn. ruwe katoen, 10 ktn. rood katoen, N. H. M.; $33^{90}/_{100}$ pic. Java koperwerk, 40 ktn. thee, 2 ktn. Europ. kleedjes en eenige stukjes manufacturen en kleinigheden, DIVERSE BANDJARRISSEN.

Naar Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Asad Dullah*, gezagv. HADJIE HASSAN.

20 keldrs. genever, 3 keldrs. wijn, 2 blikken meel, VAN DELDEN.

Naar Rotterdam via Passoeroean per het Ned. schip *Gouverneur Duijmaer van Twist*, gezagv. C. E. HOEKSMA.

$1200^{86}/_{100}$ pic. suiker, 2500 pic. koffij, 105 pic. rotting, 50 pic. geelhout, N. H. M.

Naar Bandjarmassing per de Ned. Ind. bark *Atiatul Barie* gezagv. SECH ABDUL RACHMAN BIN OSMAN.

500 st. sp. matten, ƒ2500 aan zilveren munt, 270 dozijn Europ. borden, GEZAGVOERDER.

Naar Antwerpen per het Belgische schip *India*, gezagv. J. G. LUNING.

$4798^{75}/_{100}$ pic. suiker, FRASER EATON & Co.

Marktprijzen.

SUIKER Nº 16 per picol ƒ 13½.—
Id. „ 15 „ „ „ 13.—
Id. „ 14 „ „ „ 12½.—
Id. „ 13 „ „ „ 12.—
Id. „ 12 „ „ „ 11½.—
KOFFIJ per picol ƒ 25 à ƒ 27.—
RIJST (CARGA) per koijang ƒ 135 à ƒ 140.
Id. (WITTE) „ „ ƒ 180 à ƒ 200.
KOEHUIDEN per 100 st ƒ 240.—
ARAK per legger ƒ 50.—
OLIE (KLAPPER) per picol ƒ 20.—
OLIE (KATJANG) ƒ 18.—
KADJANG MATTEN ƒ 10.—
ROTTING ƒ 5½.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag, den 18den Junij 1854, 's morgens
Ds. SCHEURR.
Nederduitsch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Donderdag den 15den Junij 's morgens ten 7 ure en ten half 9 ure.

SACRAMENTSDAG.

Zondag, den 18den Junij 1854, 's morgens ten 7 ure en ten half 9 ure.